

XXX
XXX
XXX

24. september 2001

Vedrørende Deres klage over Rigspolitiets afslag på indsigt i Schengen-Informationssystemet

Datatilsynet
Christians Brygge 28, 4.
1559 København V

CVR-nr. 11-88-37-29

Telefon 3314 3844
Fax 3313 3843

E-post
dt@datatilsynet.dk
www.datatilsynet.dk

J.nr. xxx
Sagsbehandler
Ulla Østergaard
Direkte 3314 3855 + 238

Datatilsynet har nu færdigbehandlet Deres klage, og tilsynet mener ikke, at der er grundlag for at tilsidesætte Rigspolitiets afslag på Deres begæring om indsigt i Schengen-Informationssystemet. Men det brev, som Rigspolitiet sendte til Dem den 19. april 2001, indeholder ikke de oplysninger, som er foreskrevet i persondatalovens §31, stk. 2, 2. led. Se nærmere afsnittet "Datatilsynets udtalelse" senere i brevet.

Her følger en nærmere gennemgang af sagen med en begrundelse for resultatet af Datatilsynets behandling af sagen.

Den 4. april 2001 oversendte Datatilsynet Deres indsigtsbegæring af 28. marts 2001 til Rigspolitiet til videre foranstaltning.

I brev af 19. april 2001 meddelte Rigspolitiet Dem, at sagen var taget under behandling, og at De snarest ville modtage svar.

Rigspolitiet besvarede Deres begæring i brev af 3. juli 2001, hvoraf bl.a. fremgår, at Rigspolitiet har foretaget en konkret vurdering, hvor der på den ene side er taget hensyn til Deres interesse i at få indsigt i Schengen-Informationssystemet og på den anden side afgørende hensyn til offentlige interesser.

Denne vurdering førte til, at det kunne oplyses, at der ikke var indlagt oplysninger om Dem i Schengen-Informationssystemet i medfør af Schengen-konventionens artikel 96 eller artikel 97.

Rigspolitiet fandt imidlertid, at Deres interesse i indsigt i Schengen-Informationssystemet i øvrigt måtte vige for afgørende hensyn til offentlige interesser. Det kunne derfor ikke oplyses, hvorvidt der var indlagt oplysninger om Dem i henhold til Schengen-konventionens artikel 95 samt artiklerne 98-100.

Rigspolitiet anførte som begrundelse herfor, at indsigt i, hvorvidt der er registreret oplysninger i Schengen-Informationssystemet i medfør af Schengen-konventionens artikel 95 samt artiklerne 98-100 - og i givet fald hvilke oplysninger - vil modvirke afgørende hensyn til kriminalitetsbekæmpelse m.v.

Ved brev af 4. juli 2001 har De klaget over, at Rigspolitiet i sin afgørelse af 3. juli 2001 har afslået at give Dem fuld indsigt i Schengen-Informationssystemet (SIS).

Rigspolitiet har ved brev af 27. juli 2001 med bilag afgivet en udtalelse i sagen. Følgende fremgår af Rigspolitiets brev:

“Ved skrivelse af 18. juli 2001 har Datatilsynet anmodet om en udtalelse i sagen.

...

Det bemærkes, at Rigspolitiet har drøftet spørgsmålet om klageadgang med Justitsministeriets internationale kontor.

Det kan i øvrigt oplyses, at Rigspolitiet fortsat kan henholde sig til skrivelse af 3. juli 2001 til xx.”

Som det fremgår, har Datatilsynet ikke citeret hele brevet af 27. juli 2001. Baggrunden for dette er nærmere beskrevet i pkt. 5 sidst i dette brev.

I den anledning skal Datatilsynet, efter at sagen har været behandlet i Datarådet, udtale følgende:

Datatilsynets udtalelse

1. Reglerne om Schengen-Informationssystemet og persondatalovens regler om indsigt

Efter lov nr. 418 af 10. juni 1997 om Danmarks tiltrædelse af Schengenkonventionen § 2, stk. 1, gælder konventionens afsnit IV om Schengen-Informationssystemet (SIS) her i landet. Schengen-Informationssystemet har efter konventionens artikel 93 til formål at bevare den offentlige orden og sikkerhed, herunder også statens sikkerhed, og sikre anvendelsen af konventionens bestemmelser om persontrafik på de kontraherende parters område.

I henhold til artiklerne 95-100 i Schengen-konventionen er der mulighed for at indlægge følgende oplysninger i Schengen-Informationssystemet:

- Artikel 95: Oplysninger om efterlyste personer, der begæres anholdt med henblik på udlevering.
- Artikel 96: Oplysninger om uønskede statsborgere fra tredjelande.
- Artikel 97: Oplysninger om forsvundne personer eller personer, der af hensyn til egen sikkerhed eller til forebyggelse af trusler midlertidigt bør tages i varetægt.
- Artikel 98: Oplysninger om vidner, personer, der er indstævnet for en domstol som led i en straffesag på grund af handlinger, som de retsforfølges for, eller personer, der skal have forkyndt en strafferetlig dom eller tilsigelse.

- Artikel 99: Oplysninger om personer og motorkøretøjer med henblik på diskret overvågning eller målrettet kontrol.
- Artikel 100: Oplysninger om genstande, der eftersøges med henblik på beslaglæggelse eller som bevismidler i en straffesag.

Ifølge Schengen-konventionens artikel 110 har enhver person ret til at få rettet oplysninger om sig selv, der er ukorrekte, eller få slettet oplysninger om sig selv, der er ulovligt indberettet.

Ifølge artikel 112 bevares personoplysninger, der er optaget i Schengen-Informationssystemet i forbindelse med eftersøgning af personer, kun så længe, det er nødvendigt for at opfylde det formål, af hensyn til hvilket de blev givet. Senest tre år efter optagelsen skal den indberettende kontraherende part undersøge, om det er nødvendigt at bevare dem. For så vidt angår indberetninger efter artikel 99 er denne frist ét år.

Ifølge Schengen-konventionens artikel 109, stk. 1, er en persons ret til at få adgang til oplysninger om sig selv i Schengen-Informationssystemet undergivet lovgivningen i den kontraherende stat, på hvis område denne ret gøres gældende.

Den pågældende person nægtes adgang til oplysningerne, hvis det kan skade gennemførelsen af den lovlige foranstaltning, der følger af indberetningen, eller for at beskytte tredjemands rettigheder og frihedsrettigheder, jf. artikel 109, stk. 2. Oplysninger må aldrig videregives i en periode, hvor der foretages diskret overvågning som følge af en indberetning.

Af Schengen-konventionens artikel 114, stk. 2, følger, at enhver person har ret til at anmode tilsynsmyndighederne om at kontrollere oplysninger i Schengen-informationssystemet, der vedrører den pågældende selv, samt kontrollere, hvilken brug der er gjort af disse oplysninger. Denne ret udøves efter bestemmelserne i den nationale lovgivning i den kontraherende stat, hvor anmodningen indgives. Hvis oplysningerne er optaget af en anden kontraherende part, foretages kontrollen i nært samarbejde med denne kontraherende parts tilsynsmyndighed.

Datatilsynet (tidligere Registertilsynet) er tilsynsmyndighed efter konventionens artikel 114, jf. herved tiltrædelseslovens § 2, stk. 3.

Det er således persondatalovens (lov nr. 429. af 31. maj 2000 om behandling af personoplysninger) regler om indsigt, der finder anvendelse på Deres anmodning om indsigt i Schengen-Informationssystemet.

Reglerne om den registreredes indsigtsret findes i persondatalovens kapitel 9.

Ifølge lovens § 31, stk. 1, skal den dataansvarlige (i dette tilfælde Rigspolitiet) efter begæring fra en person give meddelelse om, hvorvidt der behandles oplysninger om vedkommende. Behandles sådanne oplysninger, skal der på en let forståelig måde gives meddelelse om, hvilke oplysninger der behandles, behandlingens formål, kategorierne af modtagere af oplysningerne og tilgængelig information om, hvorfra disse oplysninger stammer.

Ifølge lovens § 32, stk. 1, jf. § 30, stk. 2, gælder dette dog ikke, hvis den registreredes interesse i at få kendskab til oplysningerne findes at burde vige for afgørende hensyn til offentlige interesser, herunder navnlig til

- 1) statens sikkerhed,
- 2)
- 3) den offentlige sikkerhed,
- 4) forebyggelse, efterforskning, afsløring og retsforfølgning i straffesager eller i forbindelse med brud på etiske regler for lovregulerede erhverv,
- 5)
- 6)

Efter lovens § 31, stk. 2, skal den dataansvarlige snarest besvare indsigtbegæring som nævnt i § 31, stk. 1. Er begæringen ikke besvaret inden 4 uger efter modtagelsen, skal den dataansvarlige underrette den pågældende om grunden hertil, samt om, hvornår afgørelsen kan forventes at foreligge.

2. Datatilsynets vurdering af Rigspolitiets iagttagelse af persondatalovens 4-ugersfrist

En indsigtbegæring skal besvares snarest muligt. Hvis begæringen ikke er besvaret inden 4 uger efter modtagelsen, skal den dataansvarlige underrette den pågældende om grunden hertil, samt om, hvornår afgørelsen kan forventes at foreligge, jf. persondatalovens § 31, stk. 2.

Den 4. april 2001 sendte Datatilsynet Deres indsigtbegæring af 28. marts 2001 over til Rigspolitiet. Rigspolitiet besvarede herefter først Deres begæring ved brev af 3. juli 2001.

Datatilsynet har taget til efterretning, at Rigspolitiet har beklaget den lange sagsbehandlingstid, og at grunden hertil ifølge Rigspolitiet er, at Rigspolitiet ikke tidligere har truffet afgørelser i sager vedrørende indsig i Schengen-Informationssystemet, og at det derfor har været nødvendigt at foretage visse principielle overvejelser.

Det er dog Datatilsynets opfattelse, at Rigspolitiets brev af 19. april 2001 ikke lever op til persondatalovens § 31, stk. 2, 2. pkt., om den underretning, som den dataansvarlige skal give den registrerede, hvis en indsigtbegæring ikke besvares inden 4 uger. Datatilsynet har herved lagt vægt på, at Rigspolitiets meddelelse ikke indeholder oplysninger om grunden til, at der ikke kunne træffes afgørelse inden for 4-ugersfristen, ligesom meddelelsen heller ikke

indeholder tilstrækkelig oplysning om, hvornår afgørelsen kunne forventes at foreligge.

Datatilsynet har gjort Rigspolitiet bekendt med tilsynets opfattelse.

3. Datatilsynets vurdering af Deres ret til indsigt

Indskrænkning i den registreredes indsigt kan kun ske på grundlag af en konkret afvejning af de modstående interesser, som er nævnt i bestemmelsen i § 30, stk. 2, i persondataloven. Afvejningen skal foretages for hver enkelt oplysning for sig.

Formålet med indlæggelse af oplysninger i Schengen-Informationssystemet i medfør af Schengen-konventionens artikel 95 og artiklerne 98-100 er: Anholdelse af efterlyste personer, tilvejebringelse af indstævnte personer, forkyndelse af dom eller tilsigelse, diskret overvågning eller målrettet kontrol af personer og motorkøretøjer samt tilvejebringelse af eftersøgte genstande med henblik på beslaglæggelse eller fremlæggelse som bevismiddel i en straffesag.

Henset til disse formål er det Datatilsynets opfattelse, at persondatalovens § 30, stk. 2, nr. 4, normalt må føre til, at der ikke er indsigt i oplysningerne, hvis der rent faktisk er registreret oplysninger om den pågældende. Den registrerede vil i modsat fald kunne træffe forholdsregler, der i væsentlig grad kan skade gennemførelsen af de foranstaltninger, der følger af indberetningen, jf. herved også Schengen-konventionens artikel 109, stk. 2.

For så vidt angår tilfælde, hvor en person, der *ikke* er registreret i Schengen-Informationssystemet, anmoder om indsigt, har Datatilsynet foretaget en vurdering af, om den registrerede har adgang til at få afkræftet, at der behandles oplysninger om vedkommende i Schengen-Informationssystemet.

Datatilsynet har ved denne vurdering lagt afgørende vægt på, at en generel adgang til at modtage meddelelse om, at man ikke er registreret (afkræftelse), samtidig vil medføre, at de personer, som er registreret, og som ikke modtager en sådan meddelelse, ved en modsætningslutning kan konstatere, at de er registrerede.

På dette grundlag finder Datatilsynet ikke at kunne tilsidesætte Rigspolitiets vurdering af, at indsigt i, hvorvidt der er indlagt oplysninger i Schengen-Informationssystemet i medfør af Schengen-konventionens artikel 95 samt artiklerne 98-100 - og i givet fald hvilke oplysninger - vil modvirke afgørende hensyn til kriminalitetsbekæmpelse m.v. Tilsynet er enig med Rigspolitiet i, at Deres interesse i indsigt i Schengen-Informationssystemet på disse punkter må vige for afgørende hensyn til offentlige interesser.

Datatilsynet finder således, at Rigspolitiet var berettiget til at undlade at oplyse Dem om, hvorvidt der var indlagt oplysninger om Dem i henhold til Schengen-konventionens artikel 95 samt artiklerne 98-100.

4. Datatilsynets gennemgang af en eventuel registrering

I sager om indsigt i Schengen-Informationssystemet anmoder Datatilsynet ved høringen af Rigspolitiet bl.a. om følgende oplysninger: baggrunden for en eventuel registrering, hvornår denne i givet fald fandt sted, og hvornår den vil blive slettet. Tilsynet udbeder sig desuden en fuldstændig udskrift fra Schengen-Informationssystemet vedrørende klageren samt kopier af de akter, der ligger til grund for en eventuel registrering.

Datatilsynet gennemgår det modtagne materiale for at sikre, at der ikke er registreringer i strid med reglerne i Schengen-konventionen.

Datatilsynet kan således oplyse, at der ikke er registreret oplysninger om Dem i Schengen-Informationssystemet i strid med Schengen-konventionens regler, herunder at der ikke er registreret oplysninger om Dem, som burde have været slettet i henhold til konventionens regler. Det bemærkes i den forbindelse, at De ikke kan modtage underretning om, hvorvidt Datatilsynet har foranlediget, at der er sket sletning af en eventuel registrering.

5. Undtagelse af Rigspolitiets brev af 27. juli 2001 med bilag fra indsigt og partsaktindsigt

Datatilsynet har ikke sendt en kopi af Rigspolitiets brev af 27. juli 2001 med bilag til Dem. Det skyldes, at brevet og bilagene indeholder oplysninger, som De ikke har ret til at få indsigt i, jf. nærmere foran pkt. 3. Endvidere er brevet og bilagene undtaget fra partsaktindsigt efter forvaltningslovens § 15, stk. 1, nr. 3.

Efter denne bestemmelse kan retten til aktindsigt begrænses, i det omfang partens interesse i at kunne benytte kendskab til sagens dokumenter til varetagelse af sit tarv findes at burde vige for afgørende hensyn til den pågældende selv eller til bl.a. andre offentlige interesser, herunder forebyggelse, opklaring og forfølgning af lovovertrædelser, straffuldbyrddelse og lignende samt beskyttelse af sigtede, vidner eller andre i sager om strafferetlig eller disciplinær forfølgning. Hensynet til kriminalitetsbekæmpelse m.v., som har ført til afslaget på indsigt, må efter Datatilsynets opfattelse tillige betragtes som et afgørende hensyn til andre offentlige interesser som nævnt i forvaltningslovens § 15, stk. 1, nr. 3.

De dele af Rigspolitiets brev af 27. juli 2001, hvor hensynet til kriminalitetsbekæmpelse m.v. ikke gør sig gældende, er citeret foran i dette brev.

Datatilsynet foretager sig herefter ikke yderligere i sagen.

Kopi af dette brev er sendt til Rigspolitiet samt Justitsministeriet.

Datatilsynets forventer at offentliggøre denne afgørelse på tilsynets hjemmeside, men før dette sker, vil Deres navn og adresse blive udeladt.

Med venlig hilsen

Hugo Wendler Pedersen
Formand

Ole Hvilsom Larsen
Fg. kontorchef